

NHHs årsberetning 2003

NHHs årsberetning 2003

Innhold

- **Rektor:** Ny studiestruktur - nye utfordringer
- **Styret 2003**
- **Direktøren:** Opptapping og omstillinger
- **Instituttene:** Nyheter og doktorgrader 2003 fra de fem instituttene ved NHH.
- **Fulltidsstudier:** Studenttall og resultater
- **Etter- og videreutdanning**
- **Internasjonalt kontor:** Studentutveksling
- **Biblioteket:**
- **SNF:** Anvendt forskning og utredningsvirksomhet
- **AFF:** Organisasjons- og lederutvikling
- **NHHS:** En studentforening for fremtiden
- **Økonomi:** Regnskap 2003

Sist oppdatert: 2004-08-25 Kontaktperson: [Webmaster](#)

2004 © Norges Handelshøyskole, Tlf: 5595 9000, Adresse: NHH, Helleveien 30, 5045 Bergen - Epost: post@nhh.no
<http://www.nhh.no/omnhh/beretning/2003/index2.html>

Rektor

Ny studiestruktur - nye utfordringer

I rektorordet i tilsvarende beretning i fjor tok jeg sjansen på følgende sluttsats: "2003 blir et spennende, krevende og interessant år for NHH". Etter min mening har denne prognosen slått til i alle tre dimensjoner.

I august 2003 ønsket vi for første gang nye studenter velkomne til et treårig bachelorstudium. Det var en spennende tid fordi vi antok at mange studenter tok peiling på en femårig utdanning, samtidig som det så ut til at vi i fremtiden ville bli pålagt å bruke karakterer i bachelorstudiet for å fordele studieplassene på masternivå. Med bakgrunn i at karaktersystemet blir praktisert forskjellig ved ulike studiesteder argumenterte vi for en fortrinnsrett ved opptak i vårt masterstudium for studenter som har bachelorgrad fra NHH. Det har vi nå fått aksept for i vårt departement, slik at vi nå kan tilby en femårs utdanning til dem som ønsker det. Ikke minst har dette stor betydning for muligheten til å opprettholde vårt gode studentmiljø - et særpreg som bidrar til et unikt læringsmiljø ved NHH. Vi har dessuten fått lov (eller rettere sagt ikke blitt nektet) fortsatt å bruke siviløkonomtittelen. Rett nok skal den stå i parentes etter mastertittelen på vitnemålene, men siviløkonomtittelen vil fortsatt indikere en bred allmennutdanning innen økonomisk-administrative fag. I 2003 opplevde vi en liten nedgang i antall søkere til grunnstudiet, men vi har fortsatt henimot 10 søkere til hver studieplass. Vår nedgang er mindre enn for våre nærmeste konkurrenter i Norge, og vi mener å ha styrket vår stilling som det foretrukne studiestedet innenfor økonomisk-

administrative fag.

Ved stortingsbehandlingen av statsbudsjettet for 2004 signaliserte en enstemming KUF-komite at den tar sikte på å tilføre oss ressurser i tråd med vår opptrappingsplan på masternivå for de neste fire årene. Dette innebærer mer ressurser, men også at utfordringene og arbeidsmengden i fremtiden vil bli større og mer krevende. Jeg håper og tror vi klarer å fordele de økte ressursene på en fornuftig måte, slik at vi kan rette energien mot konkurransen om de beste studentene og de beste medarbeiderne. Jeg kan love at jeg skal gjøre mitt for at NHH fortsatt skal være en trivelig og inspirerende studie- og arbeidsplass der vi gleder oss til å ta fatt - om ikke alle - så de fleste dagene i året. Det er ikke alle som har stor sans for fotball, men jeg tror de aller fleste har stor sans for Nils Arne Eggens ønske om at spillerne skal gjøre hverandre gode. Jeg håper og tror samarbeidet det legges opp til ved de nye masterprofilene vil bidra til å styrke høyskolens posisjon og særpreg i forhold til konkurrenter i inn- og utland.

I tillegg til å være spennende og krevende var 2003 også et interessant år. Med en fullfinansiert kvalitetsreform har vi fått en god plattform som har krevet, og fortsatt vil kreve, stor innsats fra alle ledd i alle funksjoner for å kunne tilby best mulig undervisning. I en tid med sterk fokus på undervisning og utvikling av nye studietilbud, er det imidlertid en fare for at forskningen generelt og grunnforskningen spesielt blir skadelidende. Utvikling av ny kunnskap er en langsiktig prosess der endringer i rammebetingelsene først kan forventes å gi synlige resultater på noe lengre sikt. Vi er spesielt oppmerksomme på en nedgang i antall artikler i de aller mest anerkjente internasjonale tidsskriftene. Vi har derfor vedtatt et incentivsystem for å motvirke denne tendensen og ser allerede positive resultater her.

2003 var et jubileenes år på Sang- og Musikklinjen. Direksjonsmusikken rundet 40 år, mens Sangria og Optimum begge feiret 20 år. Alle jubileer ble markert med brask og bram og hilsningstaler fulle av velfortjent ros. Dessuten var det gledelig at Næringslivsymposiet ble en stor suksess med fornøyde deltakere og foredragsholdere. Styret i symposiet ble hedret ved tildeling av pris fra Kristofer Lehmkuhls fond til fremme av norsk næringsliv, med takk for stor og kreativ innsats.

Universitetet i Bergen og NHH har i lang tid hatt et felles institutt for geografi, lokalisert i våre leide lokaler i Merinobygget. UiB har nå vedtatt å flytte sin del, som er den desidert største, til byen. Dette frigjør arealer for ekspansjon på kort sikt som følge av kvalitetsreformen og vår opptrappingsplan. Vi har dessuten avsatt midler i budsjettet for 2004 for å utrede et nybygg, som senest skal være ferdig ved utgangen av 2010, helst med en betydelig del av bygget ferdig vesentlig tidligere. Vi prioriterer meget høyt å samle hele fagmiljøet med Institutt for strategi og ledelse (SOL), Senter for næringslivsforskning (SNF) og Administrativt

forskningsfond ved NHH (AFF) oppe på vår egen tomt.

2004 blir nok også spennende, krevende og interessant.

Per Ivar Gjørum
Rektor

Sist oppdatert: 2004-08-25 Kontaktperson: [Webmaster](#)

2004 © Norges Handelshøyskole, Tlf: 5595 9000, Adresse: NHH, Helleveien 30, 5045 Bergen - Epost: post@nhh.no
<http://www.nhh.no/omnhh/beretning/2003/rektor.html>

Styret 2003 :

Disse satt i styret 2003:

Per Ivar Gjørum
Førsteamanuensis, foretaksøkonomi
Rektor

Lars Mathiesen
Professor, samfunnsøkonomi
Prorektor

Mette Bjørndal
Førsteamanuensis, foretaksøkonomi
Vitenskaplig representant

Jan I. Haaland
Professor, samfunnsøkonomi
Vitenskaplig representant

Ragnar Fagereng
Administrerende direktør

Peter Hammer
Driftstekniker ved teknisk avdeling

Tom Nerheim
Student 3. avdeling
Studentrepresentant (til aug.)

Ylva Eline Sjøberg
Student 2. avdeling
Studentrepresentant (til aug.)

Lars Ivar Berge
Student 2. avdeling
Studentrepresentant (fra aug.)

Karine Uldal Stephansen
Student 3. avdeling
Studentrepresentant (fra aug.)

Jens P. Heyerdahl d.y.
Orkla
Ekstern representant

Marit Reutz
Direktør i Telenor Corporate University
Ekstern representant

Gerd-Liv Valla
Leder i LO
Ekstern representant

Erik Mamelund
Ernst & Young
Ekstern representant

Sist oppdatert: 2004-08-25 Kontaktperson: [Webmaster](#)

Direktøren

Opptrapping og omstillinger

2003 har vært et bra år for Norges Handelshøyskole. Vi har hatt et omfang på våre aktiviteter innen undervisning, forskning og formidling som samsvarer meget bra med de forutsetninger som er lagt til grunn for våre planer for året. Både produksjonsmål og kvalitetsmål er oppnådd og det konstateres at det i 2003 har vært en god etterspørsel etter høyskolens studietilbud og at studiepoengsproduksjonen ligger høyere enn foregående år.

Årsberetningen gir et bilde av bredden i den faglige virksomheten ved høyskolen i løpet av året som er gått. Personlig vil jeg bruke anledningen til å rette oppmerksomheten mot den betydelige omstilling som i dag foregår ved NHH. Omlegging av studiesystemet til 3+2 og arbeidet med opptrappingsplanen utgjør en viktig del av dette. Med bakgrunn i bl.a. kvalitetsreformen foregår en betydelig utvikling og omstilling av store deler av vår virksomhet.

Jeg finner også grunn til å nevne at arbeidet med å endre NHHs styrings- og organisasjonsstruktur har startet for alvor i 2003. Således har det i 2003 blitt foretatt betydelige endringer i opplegget for styrets arbeid. I tråd med kvalitetsreformen er det lagt vekt på at styret skal konsentrere seg mer om det strategiske ansvar. For å oppnå dette er en rekke saker av mer driftsmessig karakter delegert til andre organer. Her kan bl.a. nevnes at det i tilsettingssaker er det blitt foretatt delegering av alle undervisnings- og forskerstillinger til et eget utvalg med unntak av de stillinger som loven forutsetter at styret selv skal ta seg av. Alle avgjørelser om tildeling av fondsmidler er delegert til Det faste utvalg og en egen klagenemnd er blitt opprettet og nemnda kommer ventelig i gang i løpet av mars 2004 med sitt arbeid.

Disse endringene medfører at et betydelig lavere antall saker kommer til behandling i styret og bidrar til at styret i større grad kan fokusere på plan- og strategisaker. Her bør nevnes at styret i løpet av 2003 har vedtatt et strategisk fundament for NHH. Strategisk fundament er bygget rundt begrepene visjon, virksomhetsidé og kjerneverdier. Det er lagt opp til at styret i juni i år skal få til behandling et strategisk handlingsprogram for NHH.

Av andre større utredninger som har vært foretatt i 2003 vil jeg spesielt nevne at en egen gruppe under ledelse av professor Odd Nordhaug har sett nærmere på høyskolens personalpolitikk og med spesiell fokus på tilsatte i undervisnings- og forskerstillinger. Utredningen er for tiden på høring. Vår studieadministrasjon har bl.a. arbeidet med å etablere et system for sikring av studiekvalitet. Dette arbeidet nærmer seg nå avslutning og i 2004 vil det bli arbeidet spesielt med å utvikle et webbasert verktøy for å kunne implementere og gjøre kvalitetssikringssystemet tilgjengelig for aktuelle brukere.

Jeg vil avslutningsvis fremheve at vår satsing på etter- og videreutdanning de senere år for alvor gir gledelige resultater. Omsetningen er i løpet av få år nesten fordoblet til ca. 30 millioner og overskuddet må sees som tilfredsstillende og med de avtaler som er inngått om overskuddsdeling blir det etter hvert betydelige midler som kan tilbakeføres til instituttene og da spesielt til de deler av fagmiljøet som har vært involvert i etter- og videreutdanningens aktiviteter.

Ragnar Fagereng

2004 © Norges Handelshøyskole, Tlf: 5595 9000, Adresse: NHH, Helleveien 30, 5045 Bergen - Epost: post@nhh.no
<http://www.nhh.no/omnhh/beretning/2003/direktor.html>

Instituttene

-symbolene er linker til artikler om de aktuelle sakene i internavisa [Paraplyen](#).

Institutt for foretaksøkonomi

2003 i stikkord

- Arne-Christian Lund og Fridthjof Ollmar ble tildelt FIBE-prisen 2003 - Cappelen Akademiske Forlags fagpris til yngre forskere.
- Jan Ubøe ble tildelt vårsemesterets Bronsesvamp fra studentene.
- "International Symposium on Insurance and Finance" på NHH i april med foredragsholdere fra finans- og forsikringsmarkedet i Europa.
- "2nd Nordic Econometric Meeting " på NHH i mai (fellesarrangement mellom NHH (FOR/SAM) og UiB)).
- Internasjonal konferanse om "Corporate Governance" (CEMS Carnegie Bosch Institute (CBI)-konferansen "Corporate Governance: New Twists to an Old Story) på NHH i juni (FOR/RRR/SOL).
- Jonas Andersson, Jarle Møen og Tommy Stamland ansatt i faste førsteamanuensisstillinger.
- 3 doktorgradsdisputaser:
 - Ola Kvaløy: Relational Incentive Contracts and Allocation of Ownership Rights.
 - Valeri Zakamouline: Optimal Portfolio Choice and Option Pricing in Markets with Transaction Costs.
 - Snorre Lindset: Essays on Compound Contingent Claims and Financial Guarantees.
- Oliver Hart, Harvard University, holdt Karl Borch Lecture, med tittelen "Firms versus Contracts".
- Rekrutteringsoffensiv - utlysning av postdoktorstillinger/junior positions.
- 15-årsjubileum for AFA.
- Per Manne valgt til ny leder (for to år) i Norsk Matematikkråd (fra september 2003).
- Ernest Frohlich Fellowship fra Commonwealth Scientific Industrial Research Organisation (CSIRO) til Leif K. Sandal.

[Institutt for foretaksøkonomi på web](#)

Institutt for regnskap, revisjon og rettsvitenskap

2003 i stikkord

- NHH var i mai i år vertskap for Nordisk Handelsrettslærerkonferanse.
- Høyere Revisorstudium feiret 30-års jubileum i august
- Doktorgrad : Kari Nyland

[Institutt for regnskap, revisjon og rettsvitenskap på web](#)

Institutt for samfunnsøkonomi

2003 i stikkord

- Senter for fiskeriøkonomi feiret 50 års jubileum med en jubileumskonferanse. 🌂
- Bertil Tungodden fikk opprykk til professor. 🌂
- Instituttet har vært med å stifte Nordic Network in Economics som fikk 300 000 kr fra Nordisk Forskerutdanningsakademi (NorFA) i 2003. 🌂
- 5 doktorgrader :
 - Ivar Kolstad 🌂
 - Øystein Foros 🌂
 - Espen Villanger 🌂
 - Sigbjørn Tveterås 🌂
 - Kristin Dale 🌂

[Institutt for samfunnsøkonomi på web](#)

Institutt for strategi og ledelse

2003 i stikkord

- Anna-Mette Fuglseth ble i møte i Tilsetningsutvalget 17.06.03 utnevnt til professor 🌂
- Mark Runco fra California State University, Fullerton er utnevnt som professor II. Runco er en av de fremste forskere på kreativitet og ledelse internasjonalt.
- Magne Supphellen, Einar Breivik og Arent Greve har fått instituttets publiseringspris for 2003. Magne Supphellen og Einar Breivik med artikkelen "Elicitation of Product Attributes in an Evaluation Context: A Comparison of three different Techniques" i Journal of Economic Psychology, 24. Arent Greve med artikkelen "Social Networks and Entrepreneurship" i Entrepreneurship: Theory and Practice, Fall.
- Lasse Lien ble tildelt The Booz Allen Hamilton/SMS PhD Fellowship Award for the Best PhD Paper presentert på the Strategic Management Societys (SMS) årlige konferanse. 🌂
- 5 doktorgrader :
 - Helge Torbjørnsen 🌂
 - Eivind Farstad 🌂
 - Lasse B. Lien 🌂
 - Nina M. Iversen 🌂
 - Trond Hammervold 🌂
- Professor Kjell Grønhaug ble som den første ved NHH tildelt et mentorprofessorat 🌂
- Professor Jørn Rognes og førsteamanuensis Vidar Schei delte NHHs pris for fremragende lærerinnsats 🌂

[Institutt for strategi og ledelse på web](#)

Institutt for fagspråk og interkulturell kommunikasjon

2003 i stikkord

- Instituttet har skiftet navn fra Institutt for språk til Institutt for fagspråk og interkulturell kommunikasjon. 🌂
- Sunniva Whittaker er tilsatt som professor i moderne fransk språk. 🌂
- Fagspråkkonferansen 2003 : Fra tekst til terminologi. 🌂
- Ekspertseminar om akademisk prosa, i regi av KIAP. "Absent doctors, shy economists and polemic linguists?" 🌂
- Studentekskursjoner til Mexico og Japan.

[Institutt for fagspråk og interkulturell kommunikasjon på web](#)

Sist oppdatert: 2004-04-26 Kontaktperson: [Webmaster](#)

2004 © Norges Handelshøyskole, Tlf: 5595 9000, Adresse: NHH, Helleveien 30, 5045 Bergen - Epost: post@nhh.no
<http://www.nhh.no/omnhh/beretning/2003/institutt.html>

Fulltidsstudier

Studenttall og resultater

Studiekapasiteten ved Norges Handelshøyskole har vært fullt utnyttet i 2003. Studenttallet i heltidsstudiene ligger på samme nivå som tidligere år med 2793 registrerte studenter pr okt. 2003 mot 2751 på samme tid i 2002 (begge tallene er eksklusiv doktorgradsstudenter).

NHHs stand på utdanningsmessa i Aremum

Søkningen til bachelorprogrammet i 2003 (siviløkonomutdanningen) ligger fortsatt på et svært høyt nivå og langt over kapasiteten. Sammenlignet med antall søkere totalt i fjor, er det riktignok en nedgang på 14 % (basert på tall fra Samordna Opptak). Nedgangen var ikke uventet, og kan skyldes omleggingen av gradstrukturen, et vanskeligere arbeidsmarked, økt konkurranse fra andre institusjoner fordi de nå tilbyr produkter som likner mer på vår grunnutdanning mv. Nedgangen til tross, svært få andre studier har så høy andel førsteprioritetssøkere (vel 47 %), og NHH befester sin stilling som førstevalgsinstitusjon for økonomistudenter.

Nedgangen i søkningen til høyere revisorstudium i 2000 og 2001 som følge av at Handelshøyskolen BI etablerte et konkurrerende tilbud, har snudd. Både i 2002 og 2003 har søkningen tatt seg betydelig opp og ser ut til å ha stabilisert seg på rundt 170 søkere.

Studiepoengproduksjonen i de egenfinansierte studietilbudene viser en økning på vel 6 % i 2003 sammenlignet med året før. Mesteparten av denne økningen skyldes at studentene i siviløkonomstudiet i større grad velger å forlenge studiet med ett år ved å velge master-/ (høyere avdelings) studium, istedenfor å avslutte etter fire år. Dette henger sammen med at studentene i siviløkonomstudiet allerede har fått anledning til å tilpasse seg den nye gradsstrukturen som ble innført høsten 2003 (3+2). I tillegg fikk en i 2003 også en stor økning i den eksterne søkningen til master- / (høyere avdelings-) studiet.

Etter en betydelig oppgang i kandidatproduksjonen i siviløkonomstudiet i 2001 – hvor ca. 380 kandidater fullførte studiet - viste statistikken en nedgang i 2002 til ca. 330 kandidater. I 2003 har ca. 350 kandidater fullført siviløkonomstudiet, samtidig som kandidatproduksjonen i master- / (høyere avdelings-) studiet har økt fra 22 i 2002 til 59 i 2003. Denne generelle økningen i kandidatproduksjonen skyldes trolig at arbeidsmarkedet for nyutdannede har vært relativt stramt i 2003, og at studentene i større grad ferdigstiller den skriftlige utredningen før de går ut i arbeid. Det er imidlertid verdt å merke seg at studenttallet og kandidatproduksjonen i master- / (høyere avdelings) studiet er nær tredoblet siden 2001.

Det ble i 2003 tatt opp 29 nye studenter i doktorgradsprogrammet ved NHH, av disse var 12 kvinner. Dette er en solid oppgang fra 2002, da bare 9 studenter ble tatt opp. 14 kandidater disputerte i 2003, og dette er også noe i overkant av gjennomsnittlig kandidatproduksjon de siste årene.

Ut fra ovennevnte kan en konkludere med at det i 2003 har vært en god etterspørsel etter høyskolens studietilbud, og at studiepoeng- og kandidatproduksjonen er høyere enn foregående år.

[NHHs studiesider på web](#)

2004 © Norges Handelshøyskole, Tlf: 5595 9000, Adresse: NHH, Helleveien 30, 5045 Bergen - Epost: post@nhh.no
<http://www.nhh.no/omnhh/beretning/2003/studie.html>

Seksjon for etter og videreutdanning

Etter- og videreutdanningsaktiviteten har igjen vært gjennom et år med høy aktivitet og høy omsetning. De viktigste aktivitetene i 2003 har vært:

1. Executive MBA-studier og andre videreutdanningsprogram på tilsvarende nivå som AFA-studiet og Kraftanalytikerstudiet.
2. Deltidsstudier i Bergen (kveldskurs) - bachelor og høyskolekandidat på deltid samt kortere studietilbud som delfag og enkeltkurs
3. Bedriftsinterne programmer

Fra GEM-samlingen på NHH høsten 2003

I 2003 ble det tatt opp studenter til tre mastergradstilbud på deltid - MBA i strategisk ledelse, MBA i økonomisk styring og ledelse samt MBA i offentlig økonomi og ledelse. I tillegg har man hatt driften av de fem MBA-studiene som ble startet i 2002. I en periode hvor det hersker stor usikkerhet i næringslivet generelt, er det tilfredsstillende å se at disse studiene er attraktive i markedet og tiltrekker seg mange gode søkere. I tillegg til de ordinære executive MBA-studiene har man også videreført samarbeidet om Global eManagement med tre CEMS-skoler samt EGADE Monterrey Tech (Mexico).

NHH har i mange år samarbeidet med Norske Finansanalytikeres Forening om et spesialstudium for finansanalytikere (Autorisert Finansanalytikerstudium).

Sommeren 2003 ble det uteksaminert et nytt kull, samt tatt opp et nytt kull med 50 deltakere. Søkningen til dette studiet er fortsatt meget høy og viser at det er behov for slike spesialstudier i markedet. Høsten 2002 godkjente kollegiet en påbygging til et mastergradsstudium i finans og i 2003 ble 32 kandidater tildelt graden.

Seksjonen har i igangsatt flere bedriftsinterne programmer i 2003. En har et løpende samarbeid med Den norske Bank og Vital Forsikring om spesialtilpassede program i finans og regnskap. I tillegg har man i 2003 startet opp et opplæringsprogram for ledelsen ved Rikshospitalet (i samarbeid med AFF) samt startet et opplæringsprogram for Patentstyret. Bedriftsinterne program er et satsingsområde for seksjonen og en regner med en vekst i denne typen oppdrag i tiden fremover.

Kveldskursene i Bergen holder seg på et stabilt nivå med ca. 1000 kurspåmeldinger i året fordelt på ca. 30 ulike kurs. Stabiliseringen av deltakerantallet kan sees i sammenheng med etablering av en ny treårig studiemodell for deltidsstudiene (bachelorstudiet). Denne endringen er blitt godt mottatt og vil føre til en mer stabil og forutsigbar aktivitet i årene fremover. Utfordringen ligger i å utvikle nye kurs og i å oppdatere den kursporteføljen man har. Det vil også være en utfordring å utvikle bachelorstudiet slik at det gir overgangsmuligheter til det nye mastergradsstudiet ved fulltidsstudiene.

Høsten 2003 tok man i bruk IT-verktøyet It's:learning for alle kurs og studier ved seksjonen. Selv om man har vært gjennom en del oppstartsproblemer, har dette vært en vellykket prosess, og både studenter og forelesere gir uttrykk for at dette er en god støtte for undervisning og læring. En har også satt i gang et større arbeid med kvalitetssikring av ulike forhold rundt studiene som forskrifter, studieplaner, eksamen m.v.

Omsetningen i 2003 har vært på ca. 29.5 mill. kroner som er rekordhøy. Overskuddet av virksomheten er tilfredsstillende og gir muligheter til å kunne tilbakeføre midler til instituttene og fagmiljøene generelt.

Internasjonalt kontor

Studentutveksling

Norges Handelshøyskole har i mange år vært i en unik posisjon, både nasjonalt og internasjonalt, når det gjelder omfanget av studentutveksling. De siste årene har over 50 % av årskullet i siviløkonomstudiet vært på utveksling i utlandet som en integrert del av NHH-utdanningen. Det har også vært et viktig element i vår internasjonale strategi å ha en stor andel utenlandske studenter i læringsmiljøet ved NHH. Foregående studieår var det totalt 219 studenter fra NHH som hadde et studieopphold ved et utenlandsk lærested. Antall innreisende studenter til NHH var 179, dvs. et forholdstall på 82 %. NHH er fornøyd med dette forholdstallet som er det høyeste vi har hatt, men vi vil likevel arbeide for å få til full gjensidighet i utvekslingen på totalnivå.

Spesielt er det positivt at et voksende antall Erasmus-studenter kommer til NHH, som oversikten nedenfor viser. NHH er et populært studiested for studenter fra Frankrike, Italia, Spania og fra tyskspråklige læresteder.

Program	Studieåret 2001/02		Studieåret 2002/03	
	fra NHH	til NHH	fra NHH	til NHH
Erasmus	69	99	86	123

Det totale antall utvekslingsstudenter viser følgende utvikling:

	Studieåret 2001/02		Studieåret 2002/03	
	fra NHH	til NHH	fra NHH	til NHH
Sum	203	160	219	179

Community of European Management Schools (CEMS)

NHH har vært med i dette prestisjefulle nettverket av europeiske handelshøyskoler siden 1992. CEMS består nå av 17 ledende akademiske institusjoner i Europa, én institusjon fra hvert land, samt 40 internasjonale foretak. Statoil og Norsk Hydro er med som bedriftsmedlemmer fra Norge. Det satses nå å involvere flere bedrifter fra Norge i CEMS.

Det er nylig vedtatt en ny studiestruktur for CEMS-programmet. I den nye studiestrukturen vil CEMS fremstå som et rendyrket studieprogram over ett år, og som kan kombineres med fordypningsstudier innenfor nåværende studieordning for siviløkonomstudiet og den nye studiestrukturen på Masternivå. Målsettingen er å gjøre CEMS-mastergraden mer attraktiv for studentene ved å gi en utvidet kompetanse. I den nye studiestrukturen for CEMS er det lagt opp til at forelesere fra ulike institusjoner skal samarbeide om kursene som tilbys, i form av lærerutveksling, gjesteforelesninger og intensivkurs. Bedriftspartnere involveres også i kursene. Det er lagt stor vekt på gjennomføring av Business Projects som del av utdanningen, slik at studentene får anvendelse av sin utdanning på bedriftsrelaterte problemstillinger.

Fra CEMS-mottagelsen 2003

Biblioteket

Om samlingene:

292.250 fysiske enheter
 Abonnement på 31 databaser, av disse 11 i fulltekst
 Statistikk for 22 av disse basene viser 63.324 søk. Vi mangler fremdeles statistikk for viktige baser.

Lån:

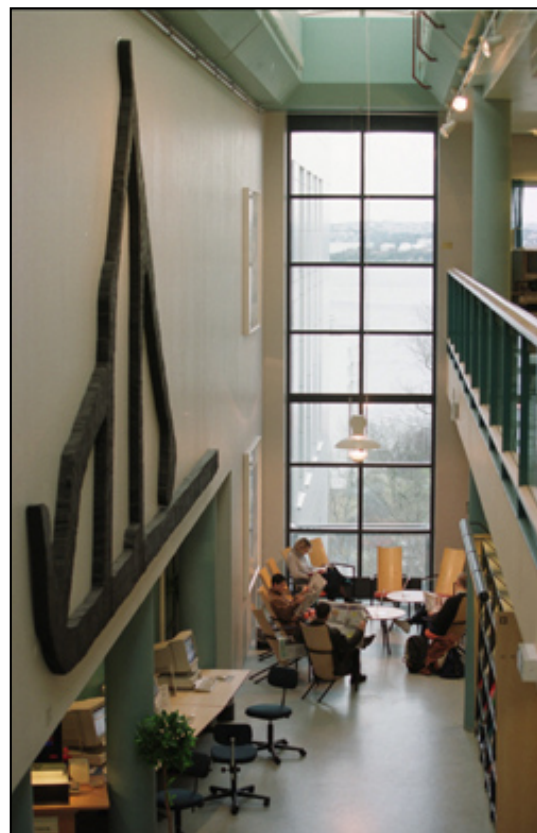
Antall utlån totalt: 40.269
 Av dette lån til andre bibliotek, bedrifter, institusjoner, eksterne enkeltpersoner o.l.: 9.700 (bøker og artikler)
 Innlån fra andre bibliotek: 2.595 (bøker og artikler)

Brukere:

2.167 aktive, personlige brukere
 393 aktive institusjonsbrukere i Norge og utlandet.
 Antall besøkende i biblioteket: 222.886

- Vi har utvidet tilgangen til store mengder vitenskapelige tidsskrifter i fulltekst, takket være nasjonale konsortieavtaler.
- Vi har kjøpt flere "backfiles" (arkiv) av viktige tidsskrifter.
- Der det er mulig, har vi erstattet papirutgaver av oppslagsverk og statistikker i med tilgang til elektroniske utgaver.
- Flere PC-arbeidsplasser i biblioteket.
- Biblioteket deltok aktivt på Studieforberedende kurs i kommunikasjon for nye studenter høsten 2003.

[Biblioteket på web](#)

Sist oppdatert: 2004-05-05 Kontaktperson: [Webmaster](#)

2004 © Norges Handelshøyskole, Tlf: 5595 9000, Adresse: NHH, Helleveien 30, 5045 Bergen - Epost: post@nhh.no
<http://www.nhh.no/omnhh/beretning/2003/bib.html>

SNF

Anvendt forskning og utredningsvirksomhet

SNF - Samfunns- og næringslivsforskning AS er NHHs redskap i oppdragsmarkedene for forskning, og NHHs partner når det gjelder å tilføre fagmiljøene ressurser gjennom slike oppdrag. Selskapet tilbyr anvendt forskning og forskningsbaserte utredninger med basis i økonomisk-administrative fag. Oppdragsforskningen drives som en integrert del av NHHs randsone, og er dessuten en integrert del av randsonen til Universitetet i Bergen (UiB) på det økonomiske fagområdet og innen næringsrettet samfunnsforskning. Det er lagt institusjonelt til rette for disse koplingene ved at både NHH og UiB er med på eiersiden i SNF AS. En tilhørende aksjeeieravtale sikrer at NHH i strategisk sammenheng er å regne for selskapets hovedeier.

Opp gjennom årene har oppdragsforskningen generert over 30 millioner kroner i ubundne midler som bestyres av Stiftelsen SNF. Det brukes av avkastningen til å støtte faglige tiltak som bidrar til å styrke kvaliteten hos fagmiljø og forskere som SNF bygger oppdragsforskningen sin på.

Forskningsprosjekter

Forskningsvirksomheten i SNF AS var i 2003, som tidligere år, organisert i om lag 200 prosjekter med nærmere 100 ulike oppdragsgivere. Det var en svak vekst i aktivitetene fra året før, noe som kommer til uttrykk i antall arbeidete forskerårsverk. I 2003 ble det utført 5% flere forskerårsverk enn året før. SNFs inntekter var på i overkant av 60 millioner kroner, og det ble utført nesten 70 årsverk.

Finansiering av forskningen

Det var omtrent det samme mønster i finansieringen av forskningen som tidligere. Det alt vesentlige av forskningsvirksomheten er oppdragsfinansiert. Grunnbevilgningen fra Norges forskningsråd finansierer 6-7% av forskningen i SNF, og basisfinansieringen utgjør 10% når vi inkluderer støtte til strategiske program.

Kildene for SNFs prosjektf finansiering er stort sett de samme som de senere år. Når basisfinansieringen inkluderes, er grovt sett halvparten av virksomheten finansiert gjennom Norges forskningsråd, 30% fra næringslivet, 10-15 % fra offentlig forvaltning og 5-10 % fra utlandet.

Faglige aktiviteter og formidling

SNFs publikasjonsserie, som også er tilgjengelig for gratis nedlasting på Internett (www.snf.no), hadde i 2003 128 publikasjoner. Antall artikler i internasjonale vitenskapelige tidsskrift som helt eller delvis baserer seg på oppdragsforskningen i SNF, var 48, hvorav halvparten har minst en forsker med hovedstilling ved SNF som (med)forfatter. 25 av disse artiklene var skrevet av forskere med hovedstilling et annet sted enn NHH. I tillegg ble det produsert 37 kapitler i fagbøker og artikler i norske faglige tidsskrift. Antall deltakelser med presentasjon av forskningen i SNF på internasjonale fagkonferanser og workshops holdt seg høyt, på nærmere 100. Oppdragsforskningen er en viktig kilde for finansiering av deltakelser på fagkonferanser, også for ansatte ved NHH og UiB. Dessuten skjer det betydelig brukerrettet formidling gjennom forberedte innlegg for oppdragsgivere og på brukerkonferanser, og gjennom kronikker, avisinnlegg og intervjuer.

SNF har det siste året fulgt opp sitt forslag på et Senter i fremragende forskning i energi og miljø med å foreslå en større satsing for å fremme energiøkonomisk forskning. Forslaget har finansiell støtte fra Statkraft, Statnett, Statoil og Gassco, og støttes dessuten av NHH med en stipendiat og ubundne midler fra SNF. Dette er et forskningsfelt som har meget gode koplinger til ledende fagpersoner og fagmiljø i Europa og USA, og hvor den anvendte forskningen på Norge har et betydelig internasjonalt potensiale. Det er bred deltakelse og stor oppslutning fra fagmiljøene, på tvers av forskningssentre ved SNF, på tvers av instituttene fra NHH, og dessuten fra UiB. Realiseringen avhenger av medvirkning fra Norges forskningsråd.

Per Heum er administrerende direktør i SNF AS og forretningsfører for Stiftelsen SNF.

Arne Skauge, administrerende direktør i Finansnæringens hovedorganisasjon, er styreleder i SNF AS.

Kåre Petter Hagen, professor Norges Handelshøyskole, er styreleder i Stiftelsen SNF.

[SNF på web](#)

Sist oppdatert: 2004-04-14 Kontaktperson: [Webmaster](#)

2004 © Norges Handelshøyskole, Tlf: 5595 9000, Adresse: NHH, Helleveien 30, 5045 Bergen - Epost: post@nhh.no
<http://www.nhh.no/omnhh/beretning/2003/snf.html>

AFF

Organisasjons- og lederutvikling

AFF er en av de største aktørene i Norge innenfor området ledelses - og organisasjonsutvikling. Våre virksomhetsområder er åpne og bedriftsinterne lederutviklingsprogram og konsulentvirksomhet. Hovedkontoret ligger i Bergen hvor vi er samlokalisert med NHH. Sammen med NHH og SNF har vi et praktisk og faglig samarbeid i NHH-miljøet. AFF har også kontorer i Oslo og Stavanger.

2003 var et historisk år for AFF. Fra 1. januar ble driften av AFF organisert som et aksjeselskap og alle ansatte er flyttet over i selskapet AFF Konsulent AS. Selskapet eies av Stiftelsen AFF, de ansatte gjennom AFF Ansatte AS og NHH. Styret i selskapet består nå av representanter for aksjonærene, samt en ekstern styreformann.

AFF har 48 ansatte og omsatte i 2003 for 71 mill.

Åpne lederutviklingsprogram

Våre tre åpne lederutviklingsprogram på Solstrand er fortsatt grunnstammen i AFFs virksomhet. Både Solstrandprogrammet, AFF Yngre Ledere og AFF Senior Executives har hatt fulltregnede programmer i 2003. Vår portefølje av åpne program består nå også av to Mentorprogram som arrangeres på vegne av NHO og SND.

Bedriftsintern organisasjons- og ledelsesutvikling

De senere årene har bedriftsinterne utviklingsprogram utgjort ca 60 % av AFFs totale virksomhet. AFF har i dag en rekke program for Norges største bedrifter og organisasjoner. Noen av disse programmene arrangeres sammen med NHH og gir formalkompetanse i høyskolesystemet.

Mange av AFFs kunder har betydelig virksomhet utenfor Norge og dette gjelder derfor også de utviklingstiltak som settes i verk. For AFFs del betyr dette at vi i stor grad arbeider i en internasjonal kontekst.

Lederverktøy

AFF har utviklet flere måleverktøy for organisasjoner og ledere. Disse brukes til å gi ledere tilbakemelding (AFF 360), til å kartlegge bedriftskultur og til å gi ledergrupper tilbakemelding på organisasjonens strategiske posisjon.

Lederforum

AFF Lederforum er en medlemsorganisasjon hvor ledere møtes for å utveksle erfaringer, knytte kontakter, reflektere over egen lederrolle og få inspirasjon og faglig påfyll. Medlemskap gir fri adgang til temamøter, Festsjakkonferansen, deltakelse i nettverksgrupper, Lederbulletin - elektronisk og i papirutgave, rabatt på bøker og prioritet på AFFs åpne programmer.

Leadership Network (LN)

Leadership Network er AFFs elektroniske tjeneste som gir ledere muligheter til utvikling og praktisk støtte gjennom å tilby et bredt spekter av lederverktøy, artikler, evalueringer og annet stoff om ledelse. Leadership Network gir ledere praktisk støtte til å utføre sitt arbeid og personlig lederutvikling.

Leadership Network brukes som pedagogisk støtte i individuelle utviklingsløp, i lederutviklingsprogram og organisatoriske

utviklingsprosesser.

En unik pedagogikk

AFF ønsker å være en utviklingspartner for vår kunder. Dette betyr at vi tar utgangspunkt i individer og organisasjoners reelle ledelsesmessige utfordringer. Vi legger vekt på å arbeide konsultativt og insisterer på at kunden selv har ansvaret for å gjennomføre tiltak som settes i verk.

Sist oppdatert: 2004-04-19 Kontaktperson: [Webmaster](#)

2004 © Norges Handelshøyskole, Tlf: 5595 9000, Adresse: NHH, Helleveien 30, 5045 Bergen - Epost: post@nhh.no
<http://www.nhh.no/omnhh/beretning/2003/aff.html>

NHHS

En studentforening for fremtiden

Av informasjonsansvarlig NHHS 2003, Ole Bore jr.

Oppussing av aulaen

En av årets første begivenheter var oppussingen av sceneriggen i Aulaen. Etter hvert som aktivitetsnivået i studentforeningen stiger, krever arrangementene mer av lokalene vi har tilgjengelig. Det ble derfor vedtatt på siste Foreningsmøte i 2002 at vi skulle bygge en ny lysrigg på scenen. Denne ble bygget primært for å gjøre aulaen brukbar til større konserter og arrangementer enn tidligere. Investeringen skulle vise sin nytte utover året da flere og større arrangementer ble lagt til aulaen.

Sangria 20 år

I februar rundet skolens beste, peneste (og eneste) pikekor 20år, og dette ble feiret på fasjonabelt vis. Fredag 21. februar stimet korets mange venner og pensjonister seg sammen i aulaen og fikk presentert Moulin Orange, et jubileumsshow laget av dagens kor. Den påfølgende lørdag var det gallamiddag på Fløien. Ut i de sene timer ble den oransje suverenitet hyllet som et verdig punktum for en vellykket helg.

"Verdier - fra preik til praksis"

12. og 13. mars var det duket for det 11. Symposiet ved NHH. De to dagene var kronen på 227 engasjerte studenters innsats gjennom mer enn ett år. Sammen skapte de en fantastisk konferanse for 300 deltakere fra offentlig og privat næringsliv, fra akademia og frivillige organisasjoner. Aldri tidligere hadde Næringslivssymposiet tatt imot så mange! Ingebrigt Steen Jensen og Sven Mollekleiv holdt innledende foredrag om hva kjerneverdier egentlig er gjennom svært ulike erfaringer fra Røde Kors og reklamebransjen, før de ga ordet til Hallstein Mørk fra Nokia. Årets Symposium ble også en økonomisk suksess for studentforeningen, med en omsetning på ca. 2 millioner NOK, og et resultat på drøyt 1 million.

NHHS gikk på lufta

NRK har innledet et samarbeid med NHH og NHHS om debattprogrammer, og den første debatten ble holdt på NHH 15.3.03. Tema var "Distriktenes diktatur". Debatten tok for seg utflytting av statlige tilsyn fra Oslo til distriktene. Deltakere i hovedpanelet var da Victor D. Norman (H), Erling Lae (H) og Per Olaf Lundteigen (Sp), samt lokalpolitikere. Debatten hadde musikalske innslag fra jentebandet Ephemera og Helge Jordal. Denne debatten ble sett av 68.000 seere på NRK2, og skapte flere store avisoppslag i etterkant av debatten.

Ny rekord i BergeNSBaneløpet!

I 2003 satte NHH ny rekord over fjellet fra Sandviken til Sandvika i BergeNSBaneløpet. 2002 var første gangen på fire år at vi slo BI, og 2003 kommer til å gå inn i historiebøkene som det året vi vant med største seiersmargin; 1.59.13! Tradisjonen tro ble lederen for BI sin stafettkomite kastet i vannet fra Aker Brygge!

Første Bachelor- og Masterkull immatrikulert ved NHH

Tradisjonen tro ble de nye studentene ønsket velkommen til NHH på immatrikuleringen. Dagen før lederen for Stortingets Utdanningskomité Rolf Reikvam hadde holdt sin tale under immatrikuleringen tirsdag 12.august, var det klart for å integrere de nye studentene i studentmiljøet. Gjennom fadderordninger og aktiviteter en hel uke til ende, fikk de nye studentene anledning til å bli bedre kjent med hverandre samt hva NHH og NHHS kan tilby gjennom årene ute i Sandviken. Kvalitetsreformen ser ikke ut til å ha lagt noen demper på engasjementet så langt!

Valgkampen startet på NHH

Tirsdag 19. august kom den politiske maktelite til NHH. Det var duket for Folkemøte i valgkampen til kommune- og fylkestingsvalget. NHH var vertskap for debatten mellom Statsminister Kjell Magne Bondevik (KrF) og partilederne Kristin Halvorsen (SV), Jens Stoltenberg (Ap), Jan Petersen (H) og Carl I. Hagen (FrP). I tillegg inneholdt sendingen en lokalduell mellom byrådsleder Anne-Grete Strøm- Erichsen (Ap) og Herman Friele (H). Friele utmerket seg denne dagen med sitt innspill om Black Metal. Partilederdebatten nådde ut til 703. 000 seere på NRK1.

Jubilèer i kø

Høsten 1963 ble NHHs nybygg i Breiviken åpnet. Kort tid etterpå åpnet også studentenes nye vannhull, "Nye Klubben" åpnet, oppkalt etter det gamle samlingsstedet i kjelleren på Musèplass.

I 2003 fylte også fenomenet Direksjonsmusikken sine første 40 år. Høsten 2003 var det 20 år siden Orvil og UKEN gav fargen til det første blandakoret på NHH, og UKEkoret Optimum var et faktum.

GEP konferansen 2003, "Perspectives on Europe"

Konferansen ble som tradisjonen tro åpnet av Rektor, Per Ivar Gjærum, som sa noen velvalgte ord om årets tema, EU og utvidelsen mot øst. Listen over foredragsholdere var sterk. Vi kan blant annet nevne EU kommisjonens representant i Norge, Ambassadør Gerhard Sabathil, tidligere utenriks korrespondent for NRK, Jahn Otto Johansen, Norsk Hydros lobbyist i Brussel, Marc De Schinkel og sjeføkonom i DnB, Øystein Dørum.

Globaliseringen fortsetter

Det nyeste tilskuddet på stammen til NHHS brede tilbud er MiB International Business Development Forum. Årets tema var: "Eastern Europe and the Norwegian way of doing business". De to største problemstillingene konferansen prøvde å belyse var "Virker den norske lederstilen utenlands?" og "Er korrupsjon et nødvendig onde?". Blant foredragsholderne finner vi sterke navn som Professorene Paul Gooderham og Andreas Falkenberg og generalsekretær i Transparency International Norge, Jan Borgen. I tillegg inneholdt konferansen et nytt konsept som het "Country Fair" der ulike nasjoners studenter ved NHH viste frem landet sitt til deltakerne på konferansen. Konferansen er et friskt tilskudd i NHHS og er et av MiB-studentenes fremste bidrag.

Hovedsamarbeidspartnere

Studentforeningens hovedsamarbeidspartnere var i 2003 Hansa, KPMG, Microsoft, Netcom, Peppes og SAS. I løpet av året ble samarbeidet med IBM avsluttet, mens avtalen med KPMG ble reforhandlet. Den nye avtalen innebærer blant annet et fast samarbeid om tillitsvalgtseminar og ball, noe som gjør planleggingen av disse arrangementene lettere. Avtalen ble også forbedret økonomisk.

Kontaktinformasjon

Norges Handelshøyskoles Studentforening

Kontortelefon: 55 95 98 62

Telefaks: 55 95 98 21

Web: www.nhhs.no

E-mail: info@nhhs.no

Sist oppdatert: 2004-08-18 Kontaktperson: [Webmaster](#)

2004 © Norges Handelshøyskole, Tlf: 5595 9000, Adresse: NHH, Helleveien 30, 5045 Bergen - Epost: post@nhh.no
<http://www.nhh.no/omnhh/beretning/2003/nhhs.html>

Regnskap 2003

Høgskolens årsregnskap for 2003 er utarbeidet etter regnskapslovens bestemmelser, men med de tilpasninger som tilknytningsform og andre forhold av betydning gjør nødvendig. Regnskapet er således utarbeidet i samsvar med instruksjer og retningslinjer fra Utdannings- og forskningsdepartementet (UFD).

Årsregnskapet for NHH gir en riktig økonomisk beskrivelse av driften i 2003 og status pr. 31.12.03. NHH har som mål å benytte de midler som UFD stiller til disposisjon det enkelte år for å i vareta de oppgaver institusjonen er tildelt.

For NHH's vedkommende utgjorde det bokførte underforbruket innen den bevilgningsfinansierte virksomheten ca. 10,3 mill. kr. I samsvar med departementets retningslinjer er derfor et tilsvarende beløp tilbakeført fra driftsinntektene og ført i balansen som en avsetning. Avsetningen vil bli inntektsført i 2004 etter hvert som de planlagte aktiviteter gjennomføres.

For eksternt finansiert virksomhet benyttes de samme regnskapsprinsipper som for bevilgningsfinansiert virksomhet. Årets overskudd på ca. 5,2 mill. kr. er med andre ord det bokførte overskuddet av høgskolens etter- og videreutdanningsvirksomhet.

RESULTATREGNSKAP 2003		
(Beløp i NOK 1000)		2002
Tilskudd fra UFD og andre departement	208 488	186 466
Tilskudd fra NFR	1 322	1 701
Inntekt fra oppdragsvirksomhet	39 868	34 781
Andre inntekter	6 974	9 736
Sum driftsinntekt	256 652	232 684
Lønnskostnader	(157 842)	132 730
Investeringer og vedlikehold	(11 288)	15 999
Andre driftskostnader	(82 430)	79 377
Sum driftskostnad	(251 560)	(228 106)
Driftsresultat	5 092	4 578
Netto finansinntekt/(-kostnad)	(16)	(10)
Ordinært resultat	5 076	4 568
Ekstraordinær inntekt	81	16 470
Ekstraordinær kostnad	0	14 394
Sum ekstraordinære poster	81	2 076
Årsresultat	5 157	6 644

BALANSEREGNSKAP 2003		2002
(Beløp i NOK 1000)		
Aksjer	1 100	0
Fordringer	2 877	2 752
Bankinnskudd, kontanter og lignende	56 864	45 245
SUM EIENDELER	60 841	47 997
Egenkapital	(14 477)	(6 644)
Avsetninger	(10 254)	(9 429)
Gjeld	(36 110)	(31 924)
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	(60 841)	(47 997)

Sist oppdatert: 2004-04-19 Kontaktperson: [Webmaster](#)

2004 © Norges Handelshøyskole, Tlf: 5595 9000, Adresse: NHH, Helleveien 30, 5045 Bergen - Epost: post@nhh.no
<http://www.nhh.no/omnhh/beretning/2003/okonomi.html>